

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség iroda: Versecz, Iaktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvitelű és rondelű írodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 ft. 25 kr. — Félévre 2 ft. 50 kr. — Egész évre 5 ft.

Egyes szám ára 10 kr.

Felolós szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekot körjük pöntöken délig beküldeni.

XI. évfolyam

Vasárnap 1902. évi márczius 23-án.

12 szám.

Uri passziók.

Félszeg társadalmi felfogásainknak bizonyára legvadabb fattyuhajtása: az urhatnáság. Mennyi bajnak volt már ez kuforrása, mennyi szerencsétlenségnek az okozója!

Ma, a mikor legnagyobb gondot okoz a kaputos embernek, hogy rangja szerint élhessen: a legtöbb ember, vagy legalább is igen sokan, rangján felül költekeznek. Miért teszik ezt? Kényszeríti őket erre valaki? Teszik csupán azért, hogy a velük egyvívású embertársaiktól vissza ne maradjanak, hogy a náluknál sokkal tehetősebbet legalább is utólérjék. S kényszeríti őket a hiúság!

Mai középosztályunkban édeskevés a jómódu ember. Igazán tehető meg csak elvétve akad. Legtöbbször nagyon is korlátolt anyagi viszonyok közt vergődünk. Iparunk, kereskedelmünk a legtöbb esetben nem jövedelmez annyit, hogy bőséges megélhetést biztosítanának. Hivatalnokaink, tisztviselőinknek állandóan felszinen tartott panasza, hogy fizetésük a megélhetésre sem elegendő, nem tudnak elnémulni. Gazdaközönségünk egyik esztendőről a másikra biztatja önmagát, s aratástól aratásig várja lesve: lesz-e egy esztendőre való termés! megelégszik hogy máról holnapra megélhet; megnyugszik, ha betakaríthat egy esztendőre valót.

S mégis, ha kutató szemekkel tekintünk körül: nem csekély aggódással tapasztalhatjuk az, hogy nemhogy fogyna, de napról-napra szaporodik azok száma, a kiket sem a rossz termés, sem az ipar hanyatlása, sem a kereskedelem tengése, sem a legprimitív megélhetést biztosító jövedelemmel szemben jelentkező társadalmi kötelezettségek nem képesek letéríteni arról az utról, hova költekező hajlamai, uri passziói vezették!

De hát mit is szólna a világ! Nemde? Hiszen az ur pokolba is ur s a ki megszokta a pénzt a fényűzésre, uri passziók kielégítésére fordítani, az csak nem bujhat egyszerre vissza a csendes családi tűzhely négy fala közé? Nem is hagyja magát!

Szerez hozzá pénzt, a hogyan lehet!

Először csak kisebb adosságok révén sikerül a háztartás meghibbant mérlegét egyensúlyba hozni. Nem is igen veszszük észre, hogy nyomasztóak volnának ezek az adosságok és aztán azt a néhány száz korona adosságot könnyen meg fogjuk fizethetni. De a kiadások egyre szaporodnak és a hiánylat, ha kezdetben csekély volt is, folyton növekszik; fedezhetésére csak újabb kölcsönök felvétele által gondolhatunk. Ha

nincs elég jövedelem, fokozni kell azt minden uton-módon — ez a mai kor felfogása. Hogy van az ügynek más oldala is, kinek volna bátorsága erre figyelemmel lenni? Kinek van annyi erélye, hogy kiadásait csökkentse, dacára az általános fittogató urhatnáságnak? Ki maradhatna el onnan, a hol az „egész intelligencia“ együtt van, ki engedhetné meg, hogy felesége ruhája az összes hölgyek szuró kritikájának legyen tárgya, hogy szégyenszemre kellene hallani azokat a megjegyzéseket, hogy ime ez az ur olyan „smuezig.“

Megfékezhetlenül ragad magával az ár, melylyel ellenkező irányban uszni még meglehetősen nagy akaraterővel is alig lehetséges. Sokszor — és ez a legsajnosabb jelenség középosztályunk mai társadalmi viszonyai közt — az érdek az, mely indokolatlan költekezésre ösztönöz. A ki a társaságtól huzódik, a társadalomban nem játszhat szerepet, erre pedig jövője és előmenetele érdekében szüksége van.

Ha azután a kölcsönforrások megapadnak, a kiadásokat hirtelen és föltűnően csökkenteni nem lehet. A „rang“ parancsolólag követel és a maró kinokat szenvedő családapa még csak golyót sem röptethet agyába, mer ki fog akkor gondoskodni adóságokkal megterhelt családjáról? Van a kibontakozásnak egy módja, csak meg kell fizetni az árát, magas a díj, meg kicsi is; könnyen megszerezhető. A becsület árán változás áll be a pénzügyviszonyokban. Az idegen tulajdon révén a költekező életmód tovább folyik, csak hogy a világ meg ne szóljon. Tart ez pedig addig, míg ki nem derül a turpisság és az egész család meg nem szégyenítettik.

Alig van nap, hogy itt sikkasztásról, ott hamisításról, amott a legszemémszedetebb raffineriával véghezvitt csalásról ne olvasnánk. Ugyszólván mindennapi dolgok ezek s mégsem térhetünk felette napirendre a nélkül, hogy saját lelkiismeretünk meg ne szólaljon. Mert a főbűnös ugyan a sikkasztó, a hamisító a csaló, de a társadalom sem ment minden vád alól. Mert nem okai vagyunk-e valamennyien, hogy önmaguktól és másoktól — egy képzelt remtől: a megszólalástól ijedezve — többet követelünk, mint a mennyit becsületes munka révén megszerezni lehet!

Addig, míg a társadalom felfogásában gyökeres változás nem áll be: semmi jót nem várhatunk.

A társadalomnak kell tehát lerázni magától azokat az uri passziókat, melyre pénz nem telik. Kell hogy bírjon mindenki annyi erkölcsi erővel és bátorsággal hogy a külsőségekből alakult viagitétellel szem-

beszálhasson. Meg kell tanulnunk többre becsülni a fakarékos embert, mint a gazembert.

Felhívás

Versecz város és Temes vármegye nagyérdemű iparos- és gazdaközönségéhez!

A verseczi kereskedelmi egyesület kezdeményezésére, valamint a temesvári keresk. és iparkamara és az összes verseczi iparos és gazdagyletek közreműködésével ez év augusztus és szeptember havában bajsai Z á k ó Milán verseczi főispán védnöksége alatt ipar és mezőgazdasági kiállítást rendezünk Versecz városában.

E kiállítás rendezésére nagy és fontos okok és célok vezettek minket. Első sorban segíteni akarunk a hosszú gazdasági válság által sújtott iparosaink, gazdáink és kereskedőink, — műkasságukra, becsületes iparkodásukra akarjuk felhívni az ország és első sorban Temes és a szomszédos vármegyék figyelmét és buzditást, további csüggedhetetlen kitartást akarunk önteni már-már elbátortalanodott gazda, iparos- és kereskedő közönségünkbe. Másik nevezetes célünk az, hogy hazánknak eme végvidékén, — a hol meglehetősen mostoha viszonyok és súlyos csapások közepette mindenkor csak a saját erőnkre támaszkodhatunk — az egész ország színe előtt demonstrálhassunk, hogy ime itt egy törekvő, becsületes iparkodó, hazafias lakosság él és fárad a magyar allameszme kiépítésében és igaz hazafiai erzzettel szívében és lelkében várva sorsának jobbra fordultat, lakosságának boldogulását iparának, kereskedelmének gazdasági viszonyainak megérdemelt fellendülését.

Meg akarjuk mutatni, milyen erőt, milyen udvösen kamatoztatható tőket képvisel az iparosnak és östermelőnek szerény fárada, lankadatlan tevékenysége. Meg akarjuk mutatni, hogy ha minden polgára e hazának ugy és oly annyira szíven viseli a hazai ipar felvirágoztatását és gazdasági viszonyainak jobbra fordulását, a szunnyadó erők kifejezését, a szomorú tespedésből való felemelkedést, miként mi és velünk együtt a egész hazafias délvidék; akkor hazánkra jobb sors vár, valóban új korszakra virradunk. És csak arra van szükségünk, hogy a kormány, mely bolcs etrelatasával is csak ugy támogathat bennünket, ha magunk is iparkodunk, észrevegye, istápolja, támogassa törekvéseinket, maszról pedig tarsadalmunk a nagy, hazafias lelkes magyar közönség is — bármily ajku legyen — melienk áll és munkásságunkat megbecsüli, felkarolásával megjutalmazza

Arra kérjük tehát Versecz város és Temesvármegye iparos- és gazdaközönségét, csatiakozzanak hozzánk minél nagyobb rétegekben, hozzák el készítményeiket minél nagyobb számban, hogy fáradságos, iparkodó munkáinknak gyümölcsöt, tevékenységünk jutalmát lathassák.

Kérve kérjük őket, jöjjenek el minél többen és vegyenek részt minél nagyobb számban kiállításunkon.

A bejelentési határidő f.évi április hó 15-én jár le, mely időpontig a bejelentések eszközlendők.

A temesvári keresk. és iparkamara színte

minden bejelentést elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál.

Szívünk és lelkünk egész melegevel, hazafias törekvéseink legbensőbb érzelmeivel kérünk hogy munkánkban részt vegyetek és ha művünk sikerülni fog, ha fáradozásainknak bármily szerény, de positiv jutalma lesz, a dicsőség nem a miénk lesz, csak, kik hatafiass kötelességet teljesítünk, hanem a ti érdemetek, a ti dicsőségetek lesz, a gazdáké, iparosoké és kereskedőké.

Előre tehát! A biztos siker felé!

Hazafiúi üdvözlettel:

A kiállítás végrehajtó bizottsága.

NAPI HIREK

Istenitisztelek sorrendje a rom. kath. templomban. Ma vasárnap 1/2 10 órákor mise. Kedden: 7 1/2 órákor mise 1/2 10 órákor prédikáció. Csütörtökön: 9 órákor mise. Nagypénteken: 8 órákor gyásztisztiztet. Szombaton: feltámadási kormenét. 3 órákor a kápolnánál, 6 órákor a templomban.

Magyar nyelvű istentisztelet. A helybeli ág evang. imaházban nagypénteken d. e. 9 órákor urvacsoaraosztás lesz. Húsvét hétfőjén d. e. 11 órákor ünnepi magyar hitszónoklat. Az ev. imaházban különben, mióta tudó Greszler Gyula a lelkész, minden hó 1 és 3-ik vasárnapján d. e. 11 órákor magyar isteni tisztelt tartatik.

Eljegyzés. Ernst Mórnak, helybeli vasuti allomasunk köztisztiztetben álló főnökének kedves húgat Gold Riza kisasszonyt, (Kövágó örs), a mult napokban eljegyezte Vajda Márton izraelita hittanár Temesvárról. Gratulálunk.

Dr. Seemayer Károly rom. kath. hitközségi és iskolaszéki elnök t. hó 21-én ünnepelte meg nejevel, született Frisch Paulina úrnővel ezüst lakodalmát, mely alkalomból számosan halmoztak el jókívánataikkal, így a rom. kath. egyháztanács, a községi iskolák tanteszetei, az iparosok dalárdaja és a polgárok közül számosan.

Tanfelügyelői áthelyezések. A valas- és közoktatásügyi m. kir. miniszter dr. Szabó Mihály torontali kir. tanfelügyelőt Kis-Köküllő megyébe, dr. Pacsery Károly nogradi tanfelügyelőt pedig Torontál megyébe helyezte at hasonló minőségben.

Uj állattenyésztési felügyelő. A földművelésügyi m. kir. miniszter a Temesvárott székelő és Temes, Torontál, Krassó Szörény vármegyékre kiterjedő hatáskörrel bíró m. kir. állattenyésztési felügyelőség vezetésével Békessy Jenő m. kir. állattenyésztési segédfelügyelőt bizta meg.

Márczius 15-ét, — mint azt már lapunk mult vasárnapi számában is jeleztük — „Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesülete”, kezdeményezése folytán lelkesen megünnepele városunk hazafias közönsége. A Glückmann féle vígadó nagy termélen tarsasvacsora volt, melyen 120-an jelentek meg. Hazafias hölgyeink közül is többen felhasználták az alkalmat, hogy együtt lelkesüljenek a férfiakal. Az első felköszöntőt Paulovits István kir. táblabíró az egyesület elnöke mondotta, éltetvén a legelső magyar embert, a királyt. Nagy hatást keltett Dr. Dajkovits István ügyvéd ünnepi beszéde, melyben lelkesen, ritka szép ékesszólással fejtegette a nagy nap jelentőségét. Vogel-Bauer Gyula all. főreal isk. tanár a jelenvolt 48-as honvédekét köszöntötte fel meleg hangú beszédben, Szörényi József all. főreal isk. tanár kerekded pompas szonoklatában a testvériságra üritet poharat, Perjessy Lajos tanár és szerkesztő Versecz honleányait éltette, míg Wolfner Vilmos gyárigazgató Paulovits István táblabíró, mint a magyar nyelvterjesztő egyesület elnökét köszöntötte fel. Vacsora után tánczra perdült a közönség. A társasestély a legszebb rendben és emelkedett hangulat közt folyt le.

Márczius 15-ike Fehértemplomban. Magyarország újjászületésének évfordulóját Fehértemplomban az idén is hazafias érzések között ünnepelte a város lakosságának egy jó része. Reggel az iskolák tanulói és tanítói istentiszteleten vettek részt. Azután a nap jelentőségét méltató iskolai ünnepek voltak. Déllelőtt 11 órákor az áll. főgymnasium önképzőkörre emlékünnepet tartott a tornacsarnokban, mely ünnepen nagy uri közönség vett részt és gyönyör-

ködött a szépen sikerült ünnep lefolyásán. Ennek műsora a következő volt: 1. Megnyitó beszédet tartott Gál Kálmán tanár, az önképzőkör ez idei vezetője. 2. A Hymnust énekelte az ifjuság. 3. Márczius 15. Irta Abrányi E., szavolta Petrovics Sándor VIII. osztályu tanuló. 4. Alkalmi beszéd. Tartotta Nedelku Szilárd VIII. oszt. tanuló ifj. alelnök. 5. a) Kossuth apánkhoz. b) Kossuth Lajos szent sirjára, énekelte az ifj. énekkar. 6. Kossuth sirja. Irta: Abrányi E., szavolta Korniss Géza VIII. oszt. tanuló. 7. Petőfi sirjánál. Irta Pósa L. szavolta Szalós Arthur VII. oszt. tanuló. 8. Induló, énekelte az ifjuság. Az énekkar vezetője ifj. Gáspárics Lajos tanár. A nagy közönség a teljesen sikerült ünnepről kiváló meglepődéssel távozott. — Este 8 órákor a »Társaskör« közvacsorával egybekötve tartott emlékünnepet, a hol Gyergyai Dezső tanár tartalmas szép beszédben méltatta a nagy nap vívmányait és hőseit. Ugyanakkor a munkás olv. egyeslet is ünnepelt hol Ondrejkovics József elnök tartott ünnepi beszédet a nagy számban egybegyűlt közönségnek.

Sándor és József. Nem csak a kalendáriumban szomszédok Sándor és József, de egyetértően szoktak meghozni a szép tavaszi időt. Városunk Sándorjait és Józsefjeit a jó barátok és tisztelők nagy csoportja kerete föl és sok vendégszerető házában csendült fel a pohár a névnapok alkalmából.

Uj segédfelügyelő. A vallás és közoktatásügyi miniszter Barany Árpád székesfővárosi tanítót, a tizedik fizetési osztály harmadik fokozatába, Temes vármegye kir. segédtanfelügyelőjévé kinevezte.

Uj pénzügyigazgató. A pénzügy miniszter Dragonescu Domjén kir. tanácsos, pécsi m. kir. pénzügyigazgatót Temesvárra helyezte at. Dragonescu Domjénről, az uj pénzügyigazgatóról a következőket írja a »Pécsi Napló«: »Több mint tíz éve áll a pécsi pénzügyigazgatóság élén s lelkiismeretes, példás hivataloskodásával elévülhetetlen érdemeket szerzett a kormány, s a mi még nagyobb szó: az adózó közönség őszinte elismerésére Minden ténykedésében az igazság, méltányosság vezérelte s munkálkodását oly kiváló tapintattal végezte, hogy a törvény követelményeinek teljes szigorát érvényesítve az adózó közönség méltánylat érdemeit sem tévesztette szem elől.« Az uj pénzügyigazgatót nemkülömben már előnyösen ismerik Temesvárott. A nyolczvanas években ugyanis mint pénzügyi titkár ott működött és megnyerő, rokonszenves modoráért már akkor nagyra becsülték.

Városunk törvényhatósága rendes havi közgyűlést f. hó 21-én tartotta meg Bajszai Zákó Milan főispán elnöke alatt. A tárgyszorozat előtt Weifert K. polgármester jelen-tette, hogy Széll Kálmán miniszterelnök a város üdvözlő iratát megköszönte. Köszönetet szavazott a városnak Dr. Wlassics közokt. miniszter is az iskolai segélyekért. A polgármesteri jelentés kapcsán Rottler t. h. b. tag kérde, hogy Szalay Lajos városi mérnök fegyvermi ügye, mely mar mult évi május hónap óta függőben van — hogy és mint áll. Főispán azon felvilágosítását, hogy ezen ügyben a kívánt kiegészítő aktákat f. hó 16-án felterjesztették és hogy ez ügy elintézését sürgetni fogja — a közgyűlés tudomásul vette. Felolvas-tak és megéltették Horánszky kereskedelmi miniszter azon leiratát, melyben hivatalba lépését tudatja. Felolvas-tak és tudomásul vették a közigazgatási bíróságnak azon ítéletét, melylyel a városnak a szerb felekezeti iskolák fentartására vonatkozó határozatát Köszl fellebbezése folytán megsemmisítette. A polgármester mult évi jelentése 15 napig a jegyzői irodában közszemlére kitétetik. A délmagyarországi helyi érdekű vasutak igazgatóságába 3 évi időtartamra Weifert polgármestert és Rottler F. városi képviselőt küldi ki a város. A Temes-Bega vízszabályozó társulatnak f. é. április hó 6-án a Bega hajózhatóvá tétele ügyében tartandó értekezleten városunkat Seemayer János orsz. gyűl. képviselő és Weifert K. polgármester fogják képviselni. A Temesváron székelő adó reklamálo bizottságba Weitner Ferenc tak. pénzt. igazgató rendes, és Breinich Sebestyén póttaggá választott meg. A városi árwapénztár 1901-ik évi zárszámadását helybenhagytak. Hosszabb vita tárgyát képezte a honvéd lak-tanya építésének végszámadása és határozattá vált, hogy a vállalkozóknak a 355.588 k. utolsó

részleteül 30.000 koronát kifizet a város. Joanovics Sándor helybeli okl. gyógyszerész és Beer Emil budapesti lakos az 5-ik gyógyszerész fel-állítására kérnek engedélyt. A közegészségügyi bizottság pártolja a kérvényt, a városi főorvos és a tanács ellenzi. A kérvényt pártolták: Petrovics György, Malusev és Dr. Markovics; ellene beszéltek Dr. Fitz Dr. Dajkovics, Beer B. és Rottler F. A megejtett szavazásnál 37 szóval 34 mellett megadták az engedély. Dr. Zappé Ede verseczi járási orvos oklevelét ki-hirdették.

Pichert hangverseny. A súlyosan megbetege-dett Pichert Emanuel karmester javára tisztelői és volt tanítványai a Glückmann-féle vígadó termében — mint azt már lapunk előző számában is említettük — ma vasárnap hang-versenyt rendeznek, melynek műsora a követ-kező leendő: „Az utolsó lovag” vig monológ Tábori Róbertől, előadja Bauer-Vogel Gyula. Ábránd Mayerbeer „Proféta” operájából Sydney Smithől, zongorán előadja Klauber Irma úrnő. „Laku noty” szerb dal Jenkótól. „Parla” keringő Arditi Luigitól, énekl Dragits Lyubicza úrnő. „Meerfahrt” Hauptmannól. „In die Ferne” Kalowodától dallamok, zongora és hegedűkisé-rettel, énekl Nocker János karnagy, zongorán kíséri Klauber Irma úrnő, hegedűn Michler K. Recitativ és Ária a „Stradella” cz. operából Fla-towtól, énekl Waldherr Irma urhölgy, zongorán kíséri Klauber Irma úrnő. „Magyar tánczok” Brahms Janostól két zongorán előadják: Dr. Olteanu Aurélné és özv. Frank Gyuláné úrnők, továbbá Petrovics Zorka és Nedelykovits Mileva urhölgyek. „Asra” Rubinsteinől. Vadász Ária „Éji szállás Granadá”-ban cz. operából, énekl Kresztits Iván zongorán kíséri Kresztits J. úrnő. „Diesem Herrn ein Glas Wasser!” című vigjáték egy felvonásban, előadják Dajkovits Jánosné úrnő, Dajkovics János és Klevetay Emma urhölgy. Helyárok: Felső- és alsó erkélyszék 2 kor. 40 fill. zártszékek az I. és II sorban 2 kor. 40 fill. a III.—VI. sorban 2 kor. a VII—X. sorban 1 kor. 60 fill. a XI—XII. sorban 1 kor 20 fill. Földszinti állóhely 1 kor. A hang-versenyt melegen ajánljuk T. Cz. közönségünk nagybecsű partfogasába.

Torontál vármegye szinügyi bizottsága dr. Dellimanics Lajos aispán elnöke alatt ülést tartott, és kimondta, hogy figyelmezteti az igazgatót arra a kötelezettségre, hogy a heti műsort előzetesen bemutatni köteles. A tegnapi napon Temesvárott tartott délm. szinikerületi gyűlésre a bizottság dr. Végh Lajos, dr. Pollák Viktor és dr. Brájjer Lajos b. tagokat küldte ki azzal az utasítással hogy jelentsék be, miszerint Nagybecskerek városa kilép a délvidéki szini kerületből.

A verseczi ipartestület a mult vasárnap tartotta meg rendes évi közgyűlését. A felolvasott évi jelentésből kitűnt, hogy az 1900-ik év végén volt Verseczen 570 bejegyzett iparos inas; — 1901-ben 246 új inast vettek fel a mesterek, összesen 816 iparos inas. Ezek közül felszabadult 186. Jelenleg 607 iparos inast tartanak evidenciában Verseczen. Munkakönyvet kapott 186 iparos legény, az ipartestület mult évi bevétele 3618 k. 54 f. kiadása 2710 k. A testület elnökévé ismét Popovits Zsivát választották meg. A választmány 24 tagból áll.

Felolvasás az első segélynyújtásról. Dr. Kohn Emil tuzoltó egyleti orvos holnap este 8 órákor a tuzoltó laktanya gyűléstermében ismét felolvasást fog tartani az első segélynyújtásról. Az érdekes és tanulságos előadá-sokat a tuzoltókon kívül különösen a gyári felügyelők munkások és iparosok látogatták, de tanulságosak azok mindenkire nézve.

Nagy hangverseny. Nem mindennapi mű-életben lesz része városunk közönségének a jövő hónap elején Ugyanis akkor rendez hang-versenyt városunkban özv. Maximovitsné a budapesti zene akadémiának kiváló zongora tanárnője, Konyovics Ivanka k. a fiatal hegedűművész és Vaszilievits k. a tehetséges énekművész közreműködése mellett. Az igen érdekes művészi programot legközelebbi szá-munkban fogjuk közölni, de mar előre is fel-hívjuk műpartoló közönségünk figyelmét a ki-valóan élvezetesnek ígérkező hangversenyre.

A kisipar állami támogatása. A magyar kir. kereskedelemügyi miniszter újabb időben a kisiparosoknak gépeket és egyéb szerszámokat adományozott, hogy őket az ipari termelésben erősítse és a gyáripár mellett versenyképesebbé tegye. Együttal megbizta a kereskedelemügyi és iparkamarákat, hogy az elmúlt évben adott

gépek használatának eredményéről neki jelentést tegyenek. A pozsonyi kamara legutóbbi teljes ülésében örömmel üdvözölte a miniszterium akezióját és kívánatosnak mondta, hogy ez a segítés, mint a kisipar fejlesztés egyik fontos eszköze, az állami költségvetés keretében még tovább fejlesszessék.

Előkészületek a szerb kongresszusra. A miniszterelnök azon ígéretére, hogy a szerb kongresszus a rendes időben t. i. gör. kel. husvét és pünkösöd közt fog egybehívni, megindult a kerületben a korteskedés. A kijelölés céljából legközelebb Versecezen értekezlet lesz. Mint biztos forrásból értesültünk Versece városában Zmaj-Jovanovics János szerb költő lesz a radikális párt jelöltje. ellenjelöltje hallomás szerint Hadzsits Antal a »Maticza-Szrbzka« elnöke. Az ulmai kerületben újból felléptetik Kliczin Döme helybeli tanítót.

A kiállítási bizottság a múlt héten ülést tartott, mely alkalommal Horváth Ede titkár előlerjesztette a munka programot. Horváth minisztert üdvözölték. Ganz és Tarsa bejelentette hogy két motort fog felállítani, melyeket hetenkint kétszer üzembe helyez.

A zlaticzai zárdá. Fehértemplom mellett zlaticzai szerb zárdá 232 hold szántóföldet még a múlt század elején 4—5 holdas parcellákban románok vették berbe. A haszonbérlet a termény tizedét tartoztak szállítani a zárdának s évenként 32 napot robotolni. Az utolsó idevonatkozó szerződést 1850 kötötték meg 50 évre. De 1898-ban a románok megtagadták a szerződéses kötelezettségek teljesítését, azt hozvan fel indokul, hogy ők eddig is csak pusztá tévedésből fizetnek és robotoltak. A zárdá erre dr. Hadzsi Szilárd versecezi szerb szentszéki ügyész által perbe fogta a renitens bérlőket, a kiket a per folyamán, kellemetlen meglepetés ért, mivel Kuszics közseg levéltárából előkerült az 1850-ben kötött Rajacsics József patriarcha és az illetékes határörvideki katonai hatóság által jóváhagyott eredeti szerződés is a melyről a román bérlők azt hitték, hogy az már régen elvesztet. A zárdá a per a fehértemplomi járás-biroságnál megnyerte, de a törvényszék megváltoztatta a járásbiroság ítéletét s így került az ügy a kuriahoz, mely döntött ez ügyben. A kuria ítélete alpereseket a szerződéses kötelezettségek további teljesítésére kötelezi, de a haszonbérleti birtok visszaszolgáltatását nem rendeli el. Az ítélet eme utóbbi rendelkezését a szerb egyház szerelmesnek tartja s úgy véli, hogy perújítással sikerült fog neki az ítélet hátrányos részét megdönthetni. A napokban a román püspöki kar memorandummal járult a király elé, kérve, hogy a bezdini, szent-györgyi és meszicsi szerb zárdák a román fenhatóság alá kerüljenek, azon a czímen, hogy ezen zárdák eredileg az 1690-ben Carjonovics Arzen patriarcha alatt törént nagyobb szabásu szerb bevándorlás előtt, kizárólagos román tulajdont képeztek volna; a szerbek ezzel szemben azt hangoztatják, hogy ők mint magyar honpolgárok, Bakics Pál vajda alatt még a mohacsi vésznel is részt vettek. És így a bezdini, szent-györgyi és meszicsi zárdakérdés mellett, a zlaticzai zárdára vonatkozólag is egy újabb román-szerb vagyonfelosztási konfliktus támad.

A székely kérdés iránt országossá lett az érdeklődés s ennek az érdeklődésnek a felkeltésében nagy érdeme van a »Magyarország«-nak. Nagy nemzeti hivatást teljesít azzal is, a »Magyarország«, hogy ápolja a régi magyar erkölcsöket, nyelvben, szellemében tisztá magyar, gondosan elkerüli a fiatal nemzedék lelkét mértelyező léhaságokat, szenzációkat. Nagy lelkesedéssel szolgálja a nemzeti oktatás ügyet, s e munkában a szerkesztőt, Benedek Eleket, a nemzeti kultúra napszámásai igazi lelkesedéssel támogatják. Rendes cikkírói Benedek Eleken és Györfly Gyula főszerkesztőn kívül: Bedő A. Jancsó B. Gaal M. Foldes G. Gondos S. stb. s tárczáiró: Benedek E. Gaal M. Jakab O. Lengyel L. Szana T. Vertessy Gy., K. Simó Ferencz, Somogyi E. Csulak L. s még egész sora a jeles íróknak. A Magyarorságn minden nap közöl eredetiségűt. A nagy gondnal szerkesztett lap mely minden nap delután jelenik meg. Előfizetési ára egész évre 14 korona, egy hónapra 1 korona 20 fillér. Kiadóhivatala: Budapest, Szentkirályi-utca 28/a.

A Magyar Hírlap, mint legfüggetlenebb, semmiféle partifegyelmnek alá nem vetett organuma a szabad sajtónak, immár teljes tizenegy

esztendő óta szolgálja a magyar közönség érdekét. A Magyar Hírlap jelszava: »A hazá minden előtt«. A Magyar Hírlap politikai cikkeket elsőrangú publicisták írják, kik közt a lapvezér, dr. Hertzka Tivadar, közgazdaságunk legfontosabb érdekeinek a megvitatója és védelmezője. Most kezd meg a Magyar Hírlap Nemirovits Dancsenkó hírneves orosz írónak »Milliók romjain« nagy feltűnést keltett, rendkívül érdekes és becses regényét. A magyar Hírlap páratlanul álló kedvezményekkel is kedveskedik előfizetőinek, a melyek közül a legnagyobb az az ingyen könyvtár. Minden előfizető annyi kötet pompás regényt kap teljesen díjtalanul, a hány hónapig egyévben volt előfizetője a Magyar Hírlapnak. Kedvezményes áron, negyedévre 9 kor 50 fillérral fizethetnek elő a Magyar Hírlap előfizetői lapunkra és az Ország Világ képes hetilapra (12 kor, rendes ár helyett) A legjobb képes gyermeklapot 14 évre 1 koronáért rendelhetik meg előfizetői. A Magyar Hírlap kiadóhivatala, Budapest, V. ker. Honvéd-utca 10 sz. a.

A nagy per, mely ezer év óta tart s ma sincs vége. Ezen a czímen jelenik meg Eötvös Karolynak, legújabb műve. A nagy mű első részének közlését vasárnapi számában kezdi meg az Egyetemes s nincs kétség benne, hogy nemcsak Magyarországon, hanem az egész világon a legnagyobb érdeklődéssel fogadják majd ezt a művet. A cím kitéjezi a tartalmát. A »nagy per«-ről van szó, arról a szörnyűséggel, iszonyatosságokkal terhes perrel, a melynek összes vádjai valamikor a kereszténység ellen is irányultak, de a melyek, egy körülből négyezer éves, a faj ellen újra meg újra feltámadnak Eötvös Karoly a maga mesteri tollalval különösen a tiszta eszlári nagy pert fogja leírni, annak összes titkait fogja leleplezni s emlékeit, észleleteit megfigyeléseit fogja a közönség elé tárni. Ösmertetni fogja ezenkívül a bazini pert a 16-ik, a Sarosmegyei a 18-ik századból és a péteri hasonló ügyet.

Magyar remekírók. Az ez idő szerinti legnagyobb magyar irodalmi vállalat, a Franklin-Társulat a magyar remekírók munkáiból öt kötetet küldött el hozzánk: Arany János, Csiky Gergely, Tumpa Mihály és Vörösmarty Mihály munkáit. A kötetnek ezuttal csak a kiállításáról szólunk, a vállalat fontosságát már előbb ismertettük. A könyvbe nyomott betűk stíje olyan, a melyhez hasonlót nem találhatni ez idő szerint magyar nyomtatványon mert ez a betűfaj ma még egy nyombában sincs még az országban, de Ausztriában sem. Epp ily sajtóságos a papír; nem fénylő és sima, hanem mint a híres elzevir nyomtatványok hollandi meritett papírja: erős, fénytelen és mégis feltűnően csekély súlyu. A vastag kötetet kézben tartani nem fárasztó. A kötés is az angol könyvtári kötések mintjára nemesen egyszerű, czifraság nélküli. Azt hisszük, hogy a munka typografiai kiállítása iskolát fog teremteni is utánozni fogják; bizonyára nagy hasznára az izlésnek, melyet közönségünkben fejleszteni hivatva van. A mű megrendelhető a Franklin-Társulatnál Budapesten vagy a Kirchner féle versecezi könyvkereskedés útján — részletfizetésre is.

Weiner Mátyás női divatruháza Budapest, Andrassy-ut 3. értesíti a t. hölgyközönséget, hogy raktárát a legdivatosabb szövet és mosó kelmékkel szerelte fel, arait a legolcsóbbra szabta, mert a t. hölgyek b. pártfogását csak a legjobbminőségű árak legutányosabb, pontos és figyelmes kiszolgálásával óhajtja kiérdemelni. A vidéki t. hölgyek igényeit kielégítendő mintaszétküldési osztályát megnagyobbította és kívánatra ingyen és bérmentve küldi. Rendelvényeket 20 koronán felüli összegben portómentesen szállít.

Kornélia fürdő A mindenféle komforttal bíró Adler-féle fürdőben a gőz- és kádfürdő órák a következőleg osztattak be: Gőz fürdő nők számára: Minden hétfőn d. e. 9—12 óráig, a többi napokon reggel 7—9 óráig. Férfiaknak: Hétfőn 7—9-ig, a többi napokon 9—12-ig. Kádfürdők mindennap kaphatók reggeli 9 órától esti 7 óráig.

Szerkesztői levelezés.

— a — y. Herczeg Ferencz jelenleg nincs Budapesten, a múlt héten Olaszországba utazott. A lakáscím megfelelő. Üdvözlét

Nyílttér.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatra méltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyaró könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kika fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban szelemi elgyengülésben, vagy kronikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érte barhonnán magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyaró könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag olyan szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 6903 Elektron Building, Fort Wayne, Ind, Amerika. A levelek mindig bérmentesítendőek.

Henneberg-Selyem

csak akkor valódi, ha direkt tőlem van megrendelve. — Blousok és ruháknak fekete, fehér és színes 1-20 kor-tól 29-30 kor-ig méterenként. Mindenkinek postabér és vámentesen házhoz szállítva. **Minták postafordultával** küldetnek, Schweizba kétszeres porto. **Henneberg G. selyemgyárai** (cs. és k. udvari szállító) **Zürichben.**

2070. szám. — 1902.

Árlejtési hirdetmény.

Versece thj város közönsége által építendő munkás menház, valamint az annak tartozékát képező külön kut és arnyékszek felépítésénél teljesítendő összesen 16.834 kor. 29 fill. re költségelt munkák biztosítására ezennel nyilvános irasbeli versenytárgyalás hirdettetik.

Ajánlat csakis az összes munkákra együttesen tehető.

A munkákra vonatkozó tervek, költségvetés vállalati általános és részletes feltételek, valamint ezeknek függeléke a városi mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt betekintheők.

Csakis azon ajánlatok érvényesek, melyek a városi mérnök hivatalban díjmentesen kapható ajánlati minta iveken tétetnek.

Az ajánlatokban az árendemény százaléka számjegyekkel és betűkkel is kiírandó. Ugyanugy irandó ki a honvédlaktanyai régi anyag atvételi összege is.

A szabályszerűen bélyegzett, lepecsételt és 5% biztosítékkal felszerelt irasbeli ajánlatok Versece város tanácsánál 1902. évi április hó 10 ének déli 12 órájáig nyújtandók be, s a később érkezett, vagy tavirati uton küldött, valamint az ajánlati minta mellőzésével tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Versece város tanácsának 1902. évi március hó 14-én tartott üléséből.

Weifert polgármester.

TROPON

legjobb tápláló és erősítő szer.

TROPON

ötszörte táblálobb mint a hús, melynek legfontosabb részét; **fehénnyéjét tartalmazza.**

TROPON

növeli az **egészségesek** testi erejét, megakadályozza a **beteg**ek elgyöngülését, sieteti az **üdülők** megerősödését.

TROPON

megbecsülhetetlen mindama **betegsége**knél, melyekben könnyen emészthető és **bőséges** táplálékra van szüksége a **beteg**nek.

TROPON

nélkülözhetetlen táplálék azért mindazoknak, kiknek **rossz a gyomruk, betegek a beleik, gyöngék az idegeik, a kik verszegények, köszvényesek, tüdőbajosok, cukorbeteg**ek, és más olyan bajokban szenvednek, melyek a rendes ételekkel való táplálkozást lehetlenné teszik.

TROPON

nemcsak a **legjobb**, hanem a **legolcsóbb** fehénnyékészítmény is. Ára: 100 grm. 1.20 kor

TROPON

kapható minden **gyógyszertárban.**

